

TOOLBOX

Veiligheidsinformatiebladen & pictogrammen

In het dagelijks leven kunnen we niet meer zonder chemische stoffen. We komen deze stoffen overal tegen. Niet alleen op de werkplek, maar ook thuis. Denk hierbij aan schoonmaakmiddelen, verfproducten enz. Iedere stof, hoe relatief onschadelijk ook, is schadelijk indien de dosis maar hoog genoeg is. Van sommige stoffen moet je kilo's innemen voordat er effecten optreden, maar bij andere stoffen is de dodelijke dosis slechts enkele duizendsten van een gram...

Om veilig met gevaarlijke stoffen om te gaan is het van belang het volgende te weten:

Wat is een gevaarlijke stof

We noemen een stof gevaarlijk wanneer deze één of meer van de volgende eigenschappen heeft:

- de stof is brandbaar en/of explosief;
- de stof geeft reacties in combinatie met andere stoffen;
- de stof is schadelijk voor de gezondheid;
- de stof is corrosief (bijtend) of irriterend.

Het is mogelijk dat deze kenmerken alle vier van toepassing zijn op een stof.

Gevaren voor de mens

Er is sprake van een schadelijke stof wanneer deze stof op korte of langere termijn schadelijke gevolgen heeft voor de gezondheid van mens of dier. Opname van stoffen kan plaatsvinden door inademing, via huidcontact, via de ogen of door inslikken. Bij blootstelling aan een schadelijke stof met een hoge concentratie ontstaat veelal een acute vergiftiging. De gevolgen hiervan zijn direct of na enkele uren of dagen merkbaar. Bij een chronische vergiftiging vindt er gedurende langere tijd blootstelling plaats aan een schadelijke stof, in een lage concentratie. De gevolgen zijn soms pas na jaren merkbaar. Meestal is dan onherstelbare schade aangericht. Een bekend voorbeeld van chronische vergiftiging is de blootstelling aan asbest.

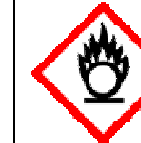
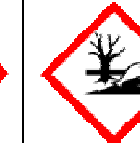
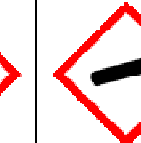

TOOLBOX

Hoe kan een gevaarlijke stof worden herkend?

Volgens de wet moeten alle verpakte gevaarlijke stoffen herkenbaar zijn aan een gevaarsymbool op het etiket. Het betreffende gevaarsymbool moet de gebruiker wijzen op het mogelijke, en het soort gevaar. Tevens is de fabrikant, leverancier of importeur verplicht van een gevaarlijke stof een (gratis) veiligheidsinformatieblad te leveren.

Veiligheidsinformatie van niet verpakte gevaarlijke stoffen is te vinden op chemiekaarten. Daarnaast wordt bij sommige bedrijven een gevarendiamant op tanks en (opslag)vaten aangebracht. Met behulp van deze gevarendiamant kan men bij een ongeval (lekkage) of bij brand snel beoordelen welke gevaren er kunnen optreden. Bij vervoer van gevaarlijke stoffen wordt gebruik gemaakt van onder meer een oranje herkenningsbord met daarop al of niet een identificatienummer.

Nieuwe etikettering (conform Globally Harmonised System)						
						
Irriterend, schadelijk	Bijtend, corrossief	Ontvlambaar	Giftig	Oxiderend	Schadelijk voor het milieu	Drukhouder

Oude etikettering (conform Wet Milieugevaarlijke Stoffen)						
						
Irriterend, schadelijk	Bijtend, corrossief	Ontvlambaar	Giftig	Oxiderend	Schadelijk voor het milieu	

TOOLBOX

Veiligheidsinformatiebladen

Een veiligheidsinformatieblad is een gestructureerd document met informatie over de risico's van een gevaarlijke stof of preparaat, en aanbevelingen voor het veilig gebruik ervan op het werk. Deze term wordt specifiek gebruikt voor het Europese systeem van veiligheidsinformatiebladen en wijkt in aantal secties af van het Amerikaanse systeem van Material Safety Data Sheet, afgekort MSDS. Een ander chemisch informatieblad is de International Chemical Safety Card, afgekort ICSC.

Wie een dergelijke stof of preparaat in de handel brengt (als producent, importeur of verdeler) moet aan de professionele gebruiker ervan een veiligheidsinformatieblad verstrekken.

De bedoeling is dat deze laatste:

1. weet welke gevaarlijke chemische agentia op de werkplek aanwezig zijn;
2. weet welke de risico's verbonden aan het gebruik ervan zijn voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers en voor het milieu;
3. de nodige maatregelen kan treffen voor de bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het milieu op het werk.

Veiligheidsinformatiebladen zijn dus *niet* bedoeld voor privé-personen die dergelijke producten kopen voor eigen gebruik: hiervoor dienen de etikettering op de verpakking, en de eventuele bijgesloten gebruiksvorschriften.

Vele bedrijven stellen tegenwoordig de veiligheidsinformatiebladen van hun producten ook ter beschikking op hun website.

TOOLBOX

Hoe kan veilig met een stof worden gewerkt?

Via R en S-zinnen (R zijn gevaarsaanduidingen, S zijn veiligheidsadviezen) geeft het etiket informatie en veiligheidsaanbevelingen over de ten minste te nemen veiligheidsmaatregelen. Ook de gebruiksaanwijzing geeft veelal nadere informatie. Naast deze informatie over de stof gelden een aantal algemene gedragsregels:

- controleer de verpakking en voorkom lekken;
- bewaar gevaarlijke stoffen uitsluiten in een daarvoor bestemde verpakking. Schenk stoffen nooit over in flessen waar b.v. limonade of bier in heeft gezeten (dit om verwarring of verwisseling te voorkomen). Bewaar gevaarlijke stoffen bij voorkeur achter slot en grendel;
- vermijd inademing van dampen en voorkom contact via de mond. NIET ETEN, DRINKEN OF ROKEN;
- voorkom besmetting van de huid, door gebruik te maken van de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen;
- neem de regels van de hygiëne strikt in acht: was uw handen, trek werkkleding uit voordat u gaat eten, verzorg (ook) de kleine wondjes direct;
- zorg voor voldoende ventilatie wanneer met gevaarlijke stoffen moet worden gewerkt.

Gevaarsymbolen

